

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ

затверджую
Проректор з науково-педагогічної роботи
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ
01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АЛЕРГІЧНІ УРАЖЕННЯ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ ТА ВУХА»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 221 «Стоматологія»
Освітньо-професійна програма: «Стоматологія»

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Пухлік С.М.

к.мед.н., доц. Дедикова І.В.

к.мед.н., доц. Тітаренко О.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри оториноларингології

Протокол № 1 від 28.08.2024 р.

Завідувач кафедри _____ Сергій ПУХЛІК

Погоджено із гарантом ОПП _____ Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметно-цикловою методичною комісією зі стоматологічних дисциплін ОНМедУ Протокол № 1 від 1.30.08.2024р.

Голова предметно-циклової методичної комісії зі стоматологічних дисциплін ОНМедУ

_____ Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри оториноларингології
Протокол № 1 від 28.08.2024р.

Завідувач кафедри _____ Сергій Пухлік
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № _____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90 Змістових модулів: 4	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 221 «Стоматологія» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма навчання
		Обов'язкова дисципліна
		Рік підготовки: 4
		Семестр: VII-XIII
		Лекції (0 год.)
		Семінарські (0 год.)
		Практичні (30 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (60 год.)
		у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
		Форма підсумкового контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі оториноларингології та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Формування вмінь та навичок з диференційної діагностики алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
2. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Опанування вмінням визначати тактику невідкладної допомоги, лікування та профілактики алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність (рівень 7) за вимогами НРК

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальні компетентності за вимогами НРК

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
- СК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- СК3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- СК4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

СК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

СК12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЦЛЮ.

Програмні результати навчання (ПНР)

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2)

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за переліком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4)

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати: Етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування, профілактику алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

Вміти:

- Спілкуватися із пацієнтами, збирати скарги, анамнез життя та захворювання.
- Оцінювати стан ЛОР органів у нормі та при різноманітних видах алергологічної патології.
- Проводити клінічне обстеження ЛОР хворих з алергічною патологією за стандартними методиками.
- Аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.
- Проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах.
- Визначати характер та принципи лікування хворих на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) при алергічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.

- Вести медичну документацію алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основи алергології. Методи дослідження при алергічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.

Тема 1. Механізми розвитку алергічних реакцій. Типи алергічних реакцій. Медіатори алергії. Зміна структури інфекційної захворюваності. Спадкові фактори. Середовищні фактори. Поллютанти. Стадії алергічної реакції. Типи реакцій гіперчутливості. Імуноглобуліни. Імунні комплекси. Цитокіни. Біохімічні медіатори, які викликають функціональні порушення та клінічні прояви алергії верхніх дихальних шляхів та вуха.

Тема 2. Алергени та фактори, що сприяють розвитку алергії. Ендоалергени та екзоалергени. Неінфекційні алергени: пилкові, побутові, харчові, епідермальні, інсектні, лікарські, промислові. Інфекційні алергени: бактеріальні, вірусні, грибові, алергени гельмінтів. Етапи реалізації генетичної схильності. Фактори навколишнього середовища.

Тема 3. Методи дослідження вуха, носа, приносних пахух, глотки, гортані, трахеї. Ендоскопічні методи дослідження ЛОР органів. Оволодіння здобувачами вищої освіти практичними навичками: користування лобним рефлектором, лобним освітлювачем та проведення отоскопії, передньої риноскопії, епі-, мезо- та гіпофарингоскопії, непрямі ларингоскопії, дослідження прохідності слухової труби, визначення гостроти слуху, визначення дихальної та нюхової функцій носу, взяття мазків з носа, глотки для бактеріологічного та цитологічного дослідження.

Загальноклінічні, інструментальні та променеві методи дослідження. Фіброскопія та ендоскопія зовнішнього слухового проходу, носа, приносних пахух та носоглотки, глотки, гортаноглотки, гортані.

Тема 4. Семіотика, загальна лабораторна та специфічна алергодіагностика алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха. Збір алергологічного анамнезу. Клініко-лабораторне дослідження. Шкірні алергологічні проби: нашкірні, скарифікаційні, прик-тест, внутрішньошкірні. Показання та протипоказання до шкірних проб. Провокаційні тести: назальний, інгаляційний, підязиковий, елімінаційний, лейкоцитопенічний. Імуно-лабораторне обстеження: радіоалергосорбентний, імуоферментний аналіз для визначення специфічного імуноглобуліну Е, молекулярний ALEXтест.

Змістовний модуль 2. Принципи лікування алергологічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

Тема 5. Елімінація алергенів. Усунення контакту з причинними алергенами. Гігієна навколишнього середовища, оселі та пацієнта. Освіта пацієнта. Планування відпочинку. Використання акарицидів. Носовий душ.

Тема 6. Фармакотерапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха. Групи протиалергічних лікарських засобів. Механізми дії. Місцеві та системні протиалергічні засоби. Побічні дії. Ступеневий підхід фармакотерапії. Вибір тактики лікування в залежності від симптомів, ступеню тяжкості, коморбідних станів та ускладнень алергічного захворювання. Комбінована фармакотерапія.

Тема 7. Специфічна імунотерапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха. Механізми дії специфічної імунотерапії. Способи використання. Показання. Обмеження та протипоказання. Предсезонна, сезонна, цілорічна СІТ. Методи та умови прискореної СІТ. Способи введення лікувальних алергенів. Загальні та місцеві побічні реакції. Очікувані результати та їх контроль.

Змістовний модуль 3. Алергологічні захворювання верхніх дихальних шляхів та вуха.

Тема 8. Атопічний дерматит шкіри зовнішнього слухового проходу. Клініко-патогенетичні варіанти атопічного дерматиту шкіри зовнішнього слухового проходу. Тригерні чинники. Гістамінолібератори. Обов'язкові та додаткові діагностичні критерії. Лабораторні тести. Диференційна діагностика з шкірними проявами інфекції, хворобами імунної системи, метаболічними порушеннями, синдромами, які подібні дерматозам. Поетапне лікування. Правила догляду за шкірою зовнішнього слухового проходу. Профілактика загострень.

Тема 9. Алергічний назофарингіт. Секреторний отит. Етапи та механізм розвитку алергічного назофарингіту. Сучасний діагностичний алгоритм. Ендоскопічні ознаки. Елімінаційні заходи. Ступінчасте застосування патогенетично зумовленої фармакотерапії. Вікові особливості специфічної алергодіагностики та імунотерапії алергічного назофарингіту. Патолофізіологія та клінічний перебіг секреторного отиту. Критерії діагностики. Консервативні способи лікування секреторного отиту на тлі алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів. Хірургічне лікування секреторного отиту. Прогноз.

Тема 10. Алергічний риніт. Класифікація. Ускладнення. Лікування та фармакологічний контроль. Причини інтермітуючого та персистуючого алергічного риніту. Механізм розвитку та стадії. Класифікація за типом реакції, за морфологічними змінами, за клінічним перебігом, за тривалості експозиції алергену, залежно від симптомів і ступеня тяжкості. Клінічні симптоми та функціональні порушення в залежності від біохімічного медіатора. Типові симптоми. Діагностичні критерії. Алергодіагностика. Диференційна діагностика між сезонним та цілорічним алергічним ринітом. Диференційна діагностика між алергічним, інфекційним та вазомоторним ринітом. Ускладнення: неспецифічна полісенсibiлізація, поліалергія, поліпозний риносинусит, бронхіальна астма. Елімінаційні заходи. Принципи фармакотерапії. Алергенспецифічна терапія. Перспективи лікування.

Тема 11. Хронічний риносинусит з поліпами. Багатофакторна, алергічна, інфекційно-алергічна, аутоімунна теорії етіопатогенезу поліпозного риносинуситу. Системні, рецидивуючі генетично зумовлені поліпи, хронічний поліпозно-гнійний риносинусит (нейтрофільні поліпи), локальна патологія в остеомаєтальному комплексі (антрохоанальний поліп), хронічний інфекційно-алергічний риносинусит, аспірин-індуковані поліпи носа. Набряковий еозинофільний поліп носа. Фіброзно-запальний поліп. Залозистий поліп. Поліп з атиповою стромою. Класифікація Штаммберґера. Обов'язкові і додаткові методи діагностики поліпозного риносинусита. Медикаментозне та хірургічне лікування.

Тема 12. Аспіринова триада. Теорія патогенезу. Прояви та клінічний перебіг. Ознаки та постановка діагнозу. Особливості дієти та фармакологічного контролю. Десенсибілізація аспірином. Показання до хірургічного лікування. Прогноз.

Тема 13. Псевдоалергічні стани в ЛОР практиці. Синдром низької толерантності до гістаміну. Причини зниження активності діаміноксидаз. Клінічні прояви. Диференційний діагноз. Особливості дієти. Лікування. Механізми сенсibiliзації при паразитарних інфекціях. Клінічні прояви паразитарної сенсibiliзації верхніх дихальних шляхів. Диференційний діагноз. Тактика лікування.

Змістовний модуль 4. Невідкладні стани при алергологічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.

Тема 14. Ангіоневротичний набряк гортані. Етіопатогенез набряку Квінке гортані. Причини. Діагностичні критерії. Стадії стенозу гортані. Набутий та спадковий брадикінін-індукований ангіоневротичний набряк гортані. Типиспадкового брадикінін-індукованого ангіоневротичного набряку гортані. Особливості діагностики та перебігу. Короткотривала профілактика. Довготривала профілактика. Невідкладна допомога. Медикаментозне дестенозування. Лікувальна тактика 3 та 4 стадії стенозу у сучасному аспекті. Конікотомія. Кріконікотомія. Трахеостомія.

Тема 15. Алергія на ліки в оториноларингології. Синдром Лайєлла. Анафілактичний шок. Класифікація побічних ефектів дії лікарських засобів. Етапи розвитку медикаментозної алергії. Поняття метаболічної біотрансформації препаратів. Фактори ризику медикаментозної алергії. Клінічна класифікація алергічних реакцій на лікарські засоби. Діагностика медикаментозної алергії. Профілактика медикаментозної алергії. Синдром Лайєлла: клінічна картина, диференційний діагноз, лікування. Патологіологічні механізми анафілактичного шоку. Механізми дегрануляції базофілів. Клінічна картина анафілактичного шоку. Лікування.

Залік. Оцінюється за двобальною шкалою: оцінка «зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який виконав навчальний план дисципліни, не має академічної заборгованості; рівень компетентності — високий (творчий); оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який не виконав навчальний план дисципліни, має академічну заборгованість (середній бал нижче 3,0 та/або пропуски занять); рівень компетентності — низький (рецептивно-продуктивний).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Змістовий модуль 1. Основи алергології. Методи дослідження при алергічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.						
Тема 1. Механізми розвитку алергічних реакцій. Типи алергічних реакцій. Медіатори алергії.	6	0	0	2	0	4
Тема 2. Алергени та фактори, що сприяють розвитку алергії.	6	0	0	2	0	4
Тема 3. Методи дослідження вуха, носа, приносних пазух, глотки, гортані, трахеї. Ендоскопічні методи дослідження ЛОР органів.	6	0	0	2	0	4
Тема 4. Семіотика, загальна лабораторна та специфічна алергодіагностика алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.	6	0	0	2	0	4
Разом за змістовим модулем 1	24	0	0	8	0	16
Змістовий модуль 2. Принципи лікування алергологічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.						
Тема 5. Елімінація алергенів.	6	0	0	2	0	4

Тема 6. Фармакотерапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.	6	0	0	2	0	4
Тема 7. Специфічна імунотерапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.	6		0	2	0	4
Разом за змістовим модулем 2	12	0	0	4	0	8
Змістовий модуль 3. Алергологічні захворювання верхніх дихальних шляхів та вуха.						
Тема 8. Атопічний дерматит шкіри зовнішнього слухового проходу.	6	0	0	2	0	4
Тема 9. Алергічний назофарингіт. Секреторний отит.	6		0	2	0	4
Тема 10. Алергічний риніт. Класифікація. Ускладнення. Лікування та фармакологічний контроль.	6	0	0	2	0	4
Тема 11. Хронічний риносинусит з поліпами.	6		0	2	0	4
Тема 12. Аспіринова тріада.	6	0	0	2	0	4
Тема 13. Псевдоалергічні стани в ЛОР практиці.	6		0	2	0	4
Разом за змістовим модулем 3	36	0		12	0	24
Змістовий модуль 4. Невідкладні стани при алергологічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.						
Тема 14. Ангіоневротичний набряк гортані.	6	0	0	2	0	4
Тема 15. Алергія на ліки в оториноларингології. Синдром Лайєлла. Анафілактичний шок.	6	0	0	2	0	4
Разом за змістовим модулем 4	12	0	0	4	0	8
Залік	0	0	0	0	0	0
Індивідуальні завдання	0	0	0	0	0	0
Усього годин	90	0	0	30	0	60

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1	Механізми розвитку алергічних реакцій. Типи алергічних реакцій. Медіатори алергії.	2
2	Алергени та фактори, що сприяють розвитку алергії.	2
3	Методи дослідження вуха, носа, приносних пазух, глотки, гортані, трахеї. Ендоскопічні методи дослідження ЛОР органів.	2
4	Семіотика, загальна лабораторна та специфічна алергодіагностика алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.	2
5	Елімінація алергенів.	2
6	Фармакотерапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.	2

7	Специфічна імунотерапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.	2
8	Атопічний дерматит шкіри зовнішнього слухового проходу.	2
9	Алергічний назофарингіт. Секреторний отит.	2
10	Алергічний риніт. Класифікація. Ускладнення. Лікування та фармакологічний контроль.	2
11	Хронічний риносинусит з поліпами.	2
12	Аспіринова тріада.	2
13	Псевдоалергічні стани в ЛОР практиці.	2
14	Ангіоневротичний набряк гортані.	2
15	Алергія на ліки в оториноларингології. Синдром Лайєлла. Анафілактичний шок.	2
	Всього	30

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1.	Тема 1-15. Підготовка до практичних занять	4
	Разом	60

7. Методи навчання

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, тренувальні вправи з диференціальної діагностики алергологічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне опанування алгоритмів спілкування з хворими на алергологічні захворювання верхніх дихальних шляхів та вуха.

8. Форми контролю та методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: Залік. Оцінюється за двобальною шкалою: оцінка «зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який виконав навчальний план дисципліни, не має академічної заборгованості; рівень компетентності — високий (творчий); оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який не виконав навчальний план дисципліни, має академічну заборгованість (середній бал нижче 3,0 та/або пропуски занять); рівень компетентності — низький (рецептивно-продуктивний).

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими

	помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Здобувач допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінка за дисципліну складається на 50% з оцінки за поточну.

Середній бал за дисципліну переводиться у національну оцінку та конвертується у бали за багатобальною шкалою (200-бальною шкалою).

Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічний відділ Університету програмою «Контингент» за формулою:

Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення здобувачами вищої освіти з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни

Навчально-методична література:

1. Лекції з клінічної імунології та алергології для практичних лікарів (цикл лекцій - частина друга). – Львів. – 2014. – 622 с.
2. Алергічний риніт. Практикум лікаря. Школа доказової медицини. За редакцією д.мед.н., професора Поповича В.І. – Київ. – 2020. – 47с.
3. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Безшапочний С.Б., Дієва Ю.В. Оториноларингологія. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 460 с.
4. Алергологія. Підручник за редакцією д.мед.н., професора Кузнецової Л.В., Національна медична академія післядипломної підготовки імені П.Л.Щупика. – Київ, 2008. 295 с.
5. Науменко О.М., Васильєв В.М., Дєєва Ю.В., Безшапочний С.Б. Невідкладна допомога в оториноларингології: навчальний посібник // Всеукраїнское специализированное издательство «Медицина». – 2017. – 144с.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

Змістовний модуль 1. Основи алергології. Методи дослідження при алергічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.

1. Причин підвищення частоти алергічних захворювань.
2. Стадії прямої алергічної реакції.
3. Типи реакцій гіперчутливості.
4. Механізми виділення гістаміну.
5. Алергени. Визначення. Класифікація.
6. Поняття перехресної алергії.
7. Фактори довкілля, що впливають на стан імунної системи людини.
8. Періоди впливу шкідливих факторів довкілля на стан імунної системи.

9. Методи дослідження ЛОР органів: огляд.
10. Методи дослідження ЛОР органів: інструментальні методи.
11. Методи дослідження ЛОР органів: лабораторні методи.
12. Методи дослідження ЛОР органів: променеві методи.
13. Етапи діагностики алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха. Збирання алергологічного анамнезу.
14. Клініко-лабораторне обстеження при алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
15. Шкірні алергологічні проби при алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
16. Провокаційні проби при алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
17. Імуно-лабораторне дослідження при алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

Змістовний модуль 2. Принципи лікування алергологічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.

18. Способи елімінації алергенів.
19. Місцева антигістамінна терапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
20. Системна антигістамінна терапія алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
21. Топічна терапія глюкокортикостероидними препаратами алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
22. Системна терапія глюкокортикостероидними препаратами алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
23. Антілейкотрієнові препарати при лікуванні алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
24. Стабілізатори мембран тучних клітин при лікуванні алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
25. Елімінаційна терапія при лікуванні алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
26. Механізми, мета та переваги специфічної імунотерапії при лікуванні алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха.
27. Способи введення алергенів для проведення специфічної імунотерапії алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха. Показання та протипоказання.

Змістовний модуль 3. Алергологічні захворювання верхніх дихальних шляхів та вуха.

28. Діагностика atopічного дерматиту шкіри зовнішнього слухового проходу.
29. Лікування atopічного дерматиту шкіри зовнішнього слухового проходу.
30. Механізми розвитку та діагностика алергічного ринофарингіту.
31. Методи лікування алергічного ринофарингіту.
32. Патолофізіологія та клінічний перебіг секреторного отиту на тлі алергічного запалення.
33. Методи лікування секреторного отиту з алергічним компонентом.
34. Класифікація алергічного риніту. Причинні алергени.
35. Клінічні прояви та діагностика алергічного риніту.
36. Диференційний діагноз цілорічного алергічного та вазомоторного риніту.
37. Ступені тяжкості алергічного риніту та ускладнення.
38. Лікування алергічного риніту.
39. Класифікація риносинуситів. Види інтраназальних поліпів.
40. Діагностика та стадії розповсюдження.
41. Методи лікування риносинуситів з еозинофільними поліпами.
42. Теорія патогенезу аспіринової тріади
43. Особливості клінічного перебігу аспіринової тріади.
44. Лікування аспіринової тріади.
45. Імунна відповідь при гельмінтозах.
46. Прояви з боку верхніх дихальних шляхів при паразитарної сенсibiliзації.
47. Синдром низької толерантності до гістаміну. Способи корекції.

Змістовний модуль 4. Невідкладні стани при алергологічних захворюваннях верхніх дихальних шляхів та вуха.

48. Види ангіоневротичного набряку. Характеристика ангіоневротичного набряку гортані, індукованого медіаторами тучних клітин.
49. Характеристика ангіоневротичного брадікінін-індукованого набряку гортані. Довготривала та короткотривала профілактика.
50. Стадії стенозу гортані, принципи лікування (медикаментозне, продовжена інтубація, трахеотомія).
51. Трахеостомія: показання, її варіанти, техніка виконання.
52. Класифікація алергійних реакцій на лікарські засоби. Фактори, що сприяють розвитку прямих алергійних реакцій на лікарські засоби
53. Загальні принципи лікування при медикаментозній алергії.
54. Патолофізіологічні механізми анафілактичного шоку. Найчастіші алергенні фактори розвитку.
55. Клінічна картина анафілактичного шоку.
56. Лікування анафілактичного шоку.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Лекції з клінічної імунології та алергології для практичних лікарів (цикл лекцій - частина друга). – Львів. – 2019. – 622 с.
2. Євчев Ф.Д., Пухлік С.М., Тітаренко О.В., Євчева А.Ф., Гаєвський В.В. Сучасна невідкладна допомога хворим із гострими та хронічними захворюваннями ЛОР-органів та при їх ускладненнях: навчально-методичний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-оториноларингологів та сімейних лікарів. – Одеса: Олді+, 2023. – 272с.
3. Алергічний риніт. Практикум лікаря. Школа доказової медицини. За редакцією д.мед.н., професора Поповича В.І. – Київ. – 2020. – 47с.
4. Заболотний Д.І., Мітін Ю.В., Безшапочний С.Б., Дієва Ю.В. Оториноларингологія. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 467 с.

Додаткова література

1. Пухлік С.М. Аналіз протирецидивного лікування хворих на алергічні риніти, які ускладнюються поліпозним риносинуситом /С. М. Пухлік, В. В. Колесніченко, І.В. Дєдикова // Оториноларингологія. - Київ, 2019. - № 1-с (2).- С.83-84.
2. Наказ МОЗ України №916 від 30.12 2019 року «Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію».
3. «Алергічний риніт». Клінічна настанова рекомендована для впровадження в Україні розширеною нарадою державних експертів від 30 листопада 2017р. затверджена на розширеній нараді державних експертів у відповідності до Наказу МОЗ України
4. Попович В.І., Кошель І. В., Пухлік С. М .Риніти: сучасні клінічні рекомендації. Практичні аспекти. -К: ТОВ «Доктор-Медіа-Груп», 2023 р. - 100 с.
5. Попович В.І., Медвідь В.І., Пухлік С.М., Кошель І.В. Фармакотерапія основних оториноларингологічних синдромів у вагітних. - К: ТОВ «Доктор-Медіа-Груп», 2020 р. - 78 с.
6. Попович В.І., Кошель І.В., Пухлік С.М.Риніти: сучасні клінічні рекомендації. Практичні аспекти// К: ТОВ «Доктор-Медіа-Груп», 2023 р. – 112с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua>
2. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-14092021--1945-pro-zatverdzhennja-unifikovanogo-klinichnogo-protokolu-pervinnoi-medichnoi-dopomogi-integrovane-vedennja-hvorob-ditjachogo-viku>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. <https://www.ama-assn.org/about>
5. <https://www.facebook.com/AmericanMedicalAssociation/>
6. www.oapn.od.ua
7. www.who.int
8. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
9. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>